

عنوان مقاله:

واکاوی نقش بسیج پوپولیستی در انقلاب اسلامی ایران (بررسی دوره تاریخی ۱۳۵۷-۱۳۴۲)

محل انتشار:

فصلنامه جستارهای سیاسی معاصر، دوره 14، شماره 2 (سال: 1402)

تعداد صفحات اصل مقاله: 0

نویسندگان:

محمد حسن زندوکیلی - کارشناسی ارشد علوم سیاسی، دانشگاه امام صادق (ع)، تهران، جمهوری اسلامی ایران

جلال درخشه - استاد دانشکده معارف اسلامی و علوم سیاسی دانشگاه امام صادق علیه السلام، تهران، جمهوری اسلامی ایران.

خلاصه مقاله:

پژوهش حاضر درصدد آن است که از رهگذر تحلیل وقایع انقلاب اسلامی ایران، چشم انداز جدیدی از «بسیج پوپولیستی» را نمایان کند. برپایه نظریه ارنستو لاکلاو، مساله ما فهم روابط میان بسیج پوپولیستی و ضرورت بازسازی «مردم جدید» است. به نظر می رسد در انقلاب اسلامی، هویت «مستضعفان» معرف همان «مردم جدید» است و پرسش اصلی این است که «چگونه مطالبات تهیدستان در بسیج پوپولیستی ادغام شد؟» در این تحقیق از روش «توصیف ضخیم» استفاده شده است. در این روش، تفسیر زمینه مند رخدادها مدنظر قرار می گیرد و پژوهشگر به کاوش در شرایط، انگیزه ها، مقاصد و معانی کنش ها می پردازد. یافته های پژوهش نشان می دهد که در پرتو گفتمان سیاسی تشیع و رهبری امام خمینی (ره)، «مستضعفان» نامی همگون ساز برای وحدت همه مطالبات شد و زنجیره هم ارزی شکل گرفت. در ادامه با بررسی انتقادی اثر برجسته آصف بیات، نویسندگان به این درک نائل می شوند که اگر «مستضعفان» نامی برای شناسایی یک دال تهی نمی شد، آنگاه تهیدستان شهری فارغ از انگیزه های انقلابی همچنان به «پیشروی آرام» ادامه می دادند. دستاورد نهایی این نوشتار حاکی از آن است که بسیج پوپولیستی را نباید در حصار محتوایی ثابت و پیشاتعین یافته تحلیل کرد، بلکه پویایی انقلاب در پرتو کردار مفصل بندی مشخص می شود.

کلمات کلیدی:

ارنستو لاکلاو، امام خمینی، انقلاب اسلامی ایران، بسیج پوپولیستی، مستضعفان

لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/1632069>

